

קונטרס
יפה
ירושתינו

משנת אדונינו מורינו ורבינו צדיק הדורות
ננמ"ח מוהר"ן מברסלב זצוק"ל
מפי
הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

ספה"ק משיבת נפש

אות א' וב'

אידיש

מועתק מלשונו הזהב

קונטרס ב'

חודש סיון תשפ"ג לפ"ק

לשמיעת המאמר מפי מוריננו הגה"צ שליט"א, ולהערות והארות

קול דורשי יחודך

718-586-5199

בא"י 0765997840

~ ~ ~

ניתן לקבל מידי חודש הקונטרס באימל: yyryms1@gmail.com

וכן ניתן לקבל את הקונטרס דרך הדואר, במחיר חודשי של \$20

עבור הוצאת עריכת הקונטרסים

נא להשאיר הודאה בקול דורשי יחודך נומער 9, או לשלוח אימל בבקשה

©

כל הזכויות שמורות

נסדר לדפוס ע"י:

718.484.2189

תוכן המאמר

משיבת נפש שיעור ב' – 'אות א וב'

- א 'ואציעה שאול הנד'
- ז 'ומלכותו בכל משלה'
- ט קיינמאל נישט גענוג
- י ווי א פארכאפטע פויגל
- יב געקענט ווערן דער גרעסטער צדיק!
- טו איך האב ממילא נישט וואו צו אנטלויפן!
- כ נישט פאלגן דעם אויבערשטן
- כב ווערן זעלבסט א טייל פון דער 'מרכבה העליונה'
- כג געפינען זיין קינד
- כו זיך געווארפן אין הימל ווי א קליין קינד

”הקדמה”

ברוב שבח והודאה להקדוש ברוך הוא נתקבל הקונטרס הראשון שיצא לאור עולם אצל שלומי אמוני ישראל ברוב חיבה והערצה, ושמענו מהמון בני ישראל שנפשם מצאו שם מנוח בדברי התעוררות והתחזקות בבהירות נפלא. וגם שעל אף שזכינו כבר להורמנא דמלכא ממוריננו הגה”צ שליט”א להדפיס שיחותיו הנעימות ביתר שאת ויתר עז, ברוך א-ל עליון שגם עבר על הקונטרס הראשון ושיבח אותו מאד, והעריף עלינו טללי אורה וברכה שה’ ישכון ברכה במעשי ידינו, ויהי נועם ה’ אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו, ומעשה ידינו כוננהו.

ומעלין בקודש, בקונטרס השני שלפנינו הוספנו פירוש ‘עברי טייטש’ על ספה”ק משיבת נפש, כדי שכל אחד ואחד אנשים נשים וטף יבינו את דבר ה’ הדק היטב בכל לשון ולחישותא.

והשי”ת יעזור שכה יתן ה’ וכה יוסיף להפיץ תורה וחסידות בישראל, ויזכו שלומי אמוני ישראל עוד רבות בשנים לשמוע הדבר ה’ ללא כחל ושרק בגאון ועוז מפי מוריננו הגה”צ שליט”א בבריות גופא ונהורא מעליא, עדי נזכה לקבל פני משיח צדקיננו באנפין נהירין בב”א.

מאמר ב'

אותיות א-ב

וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד'

[אות א' א]

מי שְׂרוּצָה לְשׁוֹב לְהַשִּׁים יְתַבָּרֵךְ - ווער עס וויל זיך צוריקקערן צום אויבערשטן, צָרִיךְ לְהִיּוֹת פֶּקִי בְּהַלְבָּה מְאֹד - דארף זיין זייער באקאנט ביים גיין, שְׂלֵא יִפִּיל וְלֹא יִרְחַק אוֹתוֹ שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם - אז עס זאל אים נישט אראפווארפן און דערווייטערן קיין שום זאך אויף דער וועלט, בֵּין בְּעֵלְיָהּ וּבֵין בְּיָרִידָה - סיי ווען ער איז אין א מצב פון אן 'עליה', און סיי ווען ער איז אין א מצב פון א 'ירידה'. וּבְכָל מָה שְׂיַעֲבֹר עָלָיו - און ביי אלעס וואס עס גייט אריבער אויף אים, יְחֹזֵק אֶת עַצְמוֹ - זאל ער זיך דערהאלטן, [שְׂקוֹרֵין דְּעַר הַאֲלֻטִּין זִיד]. וְיִקְרָם - און ער זאל מקיים זיין דעם פסוק: 'אִם אָסַף שָׁמַיִם - שָׁם אֲתָהּ, וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל - הַנֶּגֶד' - אויב איך וועל ארויפגיין צום הימל - ביסטו דארטן, און ווען איך זאל מיר ווען מאכן א געלעגער אין דעם 'שאוּל' - אט ביסטו, שָׁנָם בְּשִׂאוֹל תַּחְתִּיּוֹת יְכוּלִין לְקַרֵּב אֶת עַצְמוֹ לְהַשִּׁים יְתַבָּרֵךְ - ווייל אויך אין דעם 'שאוּל תַּחְתִּיּוֹת' קען מען זיך דערנענטערן צום באשעפער, כִּי גַם שָׁם הוּא יְתַבָּרֵךְ נִמְצָא - ווייל אויך דארט געפינט זיך דער אויבערשטער, בְּבַחֲיַיִת

'ואציעה שאול הנגד' - וואס דאס איז א בחינה פון דעם פסוק 'ואציעה שאול הינך'.

ענין (בליקוטי עצות, ערך) תשובה אות י' - זעה אין ספר 'ליקוטי עצות' אות 'תשובה', אות י', וזו לשונו שם - און פאלגנד איז זיין לשון דארט: פשוטה אדם לילך בדרך תשובה - ווען א מענטש וויל גיין אויף די וועגן פון תשובה, צריך להיות בקי בהלכה - דארף ער זיין באקאנט ביים גיין, וצריך להיות לו שני בקיאות - און ער דארף האבן צוויי באקאנטשאפטן, הינו בקי 'ברצוא' - דאס הייסט, ער דארף זיין בקי בשעת ער לויפט (- ד.ה. בשעת אן עליה) בקי 'בשוב' - און אזוי אויך דארף ער זיין בקי בשעת ער איז צוריקוועגס (- ד.ה. בשעת א ירידה) שנהו בחינת - וואס דאס איז דער בחינה (וואס שטייט אין זוהר הקדוש): 'עיל' ו'נפיק' - (וואויל איז דער וואס ווייסט וויאזוי) אריינצוגיין און ארויסצוגיין, בחינת: "אם אפק שמים שם אתה ואציעה שאול הנגד".

הינו - דאס הייסט, מי שרוצה לשוב להשם יתברך - ווער עס וויל זיך צוריקקערן צום אויבערשטן, צריך לחגור מתניו - דארף זיך אנגארטלען זיינע לענדן, שיתחזק עצמו בדרך השם תמיד - אז ער זאל זיך דערהאלטן שטענדיג אין דעם אויבערשטנס וועגן, בין בעליה בין בירידה - סיי בשעת אן עליה און סיי בשעת א ירידה, שהם בחינת 'אם אפק שמים שם אתה ואציעה שאול הנגד'.

הינו - דאס הייסט, בין שיונה לאיזה עליה לאיזה מדרגה גדולה או קטנה - סיי אויב ער וועט זוכה זיין צו עפעס אן עליה - צו א גרויסע מדריגה אדער א קליינע, אף על פי כן אל יעמד שם ולא יסתפק עצמו בזה - מיט דעם אלעם

זאל ער נישט בלייבן שטיין דארט און ער זאל זיך נישט באגענוגענען דערמיט, וְצָרִיךְ שִׁיְהִיָּה בְּקִי בְּנֵה מָאד - און ער דארף זיין זייער באהאווענט דערין, לִידַע וּלְהֶאֱמִין - צו וויסן און גלויבן, שְׂהוּא צָרִיךְ לִילָךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכו' - אז ער דארף גיין ווייטער און ווייטער א.א.וו. - שְׂוֵהוּ בְּחִינַת בְּקִי בְּרָצָא וְכו'.

וְכֵן לְהַפְדָּ - און אזוי אויך פארקערט, שְׂאִפְלוּ אִם יִפֹּל חֵם וְשָׁלוֹם לְמָקוֹם שְׂיִפֹּל - אז אפילו ער וועט אראפפאלן צו דער פלאץ וואו ער וועט אראפפאלן, אִפְלוּ בְּשִׂאוֹל תַּחְתִּיּוֹת חֵם וְשָׁלוֹם - אפילו אין דעם שאול תחתיות ח"ו, גַּם שָׁם אֵל יִתִּיאֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ לְעוֹלָם בְּשׁוֹם אִפֵּן יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה - אויך דארט זאל ער זיך בשום אופן נישט מייאש זיין - זאל זיין וואס זאל זיין, רַק יִחַפֵּשׂ וַיִּבְקֹשׂ אֶת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ - נאר ער זאל נישטערן און זוכן דעם אויבערשטן, וַיִּחַזַּק עֲצָמוֹ בְּכָל מָקוֹם שְׂהוּא וּבְכָל מָה שְׂיִוְכַל - און ער זאל זיך דערהאלטן אין יעדן פלאץ וואו ער געפינט זיך - און מיט וואס ער קען. בִּי גַם בְּשִׂאוֹל תַּחְתִּיּוֹת נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ - ווייל אויך אין דעם שאול תחתיות געפינט זיך דער באשעפער, וְגַם מִשָּׁם יְבוֹלִין לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְפָּרֵךְ - און אויך פון דארט קען מען זיך באהעפטן צו אים. וְזֶה בְּחִינַת: "וְאֲצִיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" בְּחִינַת בְּקִי בְּשׁוֹב.

בִּי אִי אִפְשָׁר לְזַכּוֹת לְתַשׁוּבָה בִּי אִם בְּשִׂבְכִי שְׂתִי בְּקִיאוֹת אֵלָיו - ווייל מען קען נישט זוכה זיין צו תשובה נאר אויב מען איז באהאוונט אין אט די צוויי באקאנטשאפטן. וּבְאִמַּת הִיא בְּקִיאוֹת גָּדוֹל מָאד שְׂיִזְכָּה לִידַע - און ווירקליך איז עס זייער א גרויסע בקיאות אז ער זאל זוכה זיין צו וויסן, שְׂצָרִיכִין לִיגַע עֲצָמוֹ וּלְתַרַח בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם תְּמִיד וּלְצַפּוֹת בְּכָל עֵת לְהַנִּיעַ לְמִדְּוָה גְּבוּהָה יוֹתֵר - אז מען דארף זיך מיען און מוטשען שטענדיג אין עבודת ה' און האפן א גאנצן צייט

אנצוקומען אויף נאך א העכערע מדריגה. וְאֵף עַל פִּי בֶן אֵל יִפֹּל מִשּׁוּם דְּבַר וְאִפְלוּ אִם יִהְיֶה אִיךְ שִׁיְהִיָּה חֵם וְשְׁלוֹם - און מיט דעם אלעם זאל ער נישט ווערן געפאלן פון קיין שום זאך אפילו עס וועט זיין וואס וועט זיין ח"ו, אָף עַל פִּי בֶן אֵל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ בְּלֵל - מיט דעם אלעם זאל ער נישט ווערן געפאלן ביי זיך בכלל, וְיִקְרָם וְאִצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּחַד בְּנ"ל.

וּבְשֵׁישׁ לוֹ שְׁתֵּי בְּקִיאוֹת אֵלוֹ אֲזִי הוּא הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה - און ווען ער פארמאגט אין זיך אט די צוויי באקאנטשאפטן דאן גייט ער אויף די וועגן פון תשובה, וְאֲזִי יָמִין הַשָּׁמַיִם פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל הַתְּשׁוּבָתוֹ, וְזוֹכָה לְכַבוֹד הַשָּׁמַיִם - און דעמאלטס איז דער רעכטער האנט פון דעם אויבערשטן אויסגעשטרעקט אנצונעמען זיין תשובה, און ער איז זוכה צו כבוד השם, וְנִעֲשֶׂה עַל יְדֵי זֶה אָדָם לְשֵׁבֶת עַל הַכֶּסֶף - און דורכדעם ווערט ער אַן 'אדם לשבת על הכסא' וואס דאס איז מרמז אויף גאר א הויכע בחינה פון דער תיקון פון דער מרכבה העליונה, אֲשֶׁרִי לוֹ - וואויל איז אים!

"מִי שְׂרוּצָה לְשׁוֹב לְחַשֵּׁם יִתְפָּרֵד, צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהַלְכָה מְאֹד."

"בהלכה" מיינט מען א לשון 'דרכים' (- דרך והילוך); עס איז דא אזעלכע סארטן דרכים וואס מען דארף זיין בקי אין דעם.

"שָׁלֵא יִפֹּל וְלֹא יִרְחַק אוֹתוֹ שׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם"

- קיין זאך אין דער וועלט זאל אים נישט אראפווארפן און אים נישט מרחק זיין פונעם אויבערשטן.

"בֵּין בְּעֲלִיָּה"

- סיי בשעת ווען ער איז אין אַן 'עליה'. ווייל בשעת א מענטש

איז 'בעליה' איז אויך דא א יצר הרע מיט אזעלכע דרכים וואס ער קען אים מכשיל זיין דורך די 'עליה'^[א].

"וּבִין בְּיָרִידָה"

- און סיי ווען ער איז אין א 'ירידה'. דער בעל דבר וויל דאך מאכן פון דער ירידה אז עס זאל זיין א נפילה, עס זאל זיין א ריחוק עולמי חס ושלום. דארף מען זיין 'בקי בהלכה' און זיך לערנען די דרכים אז מען זאל זיך נישט לאזן נאָרן פון דעם בעל דבר, נאר מען זאל זיך כסדר האלטן אין השם יתברך.

"וּבְכָל מָה שְׁיַעֲבֹר עָלָיו, יִחַזַּק אֶת עַצְמוֹ (שְׁקוֹרִין 'דָּעַר הַאֲלֹטִין יוֹד')".

- אויף אלץ וואס עס גייט אויף אים איבער, זאל ער זיך כסדר דערהאלטן אינעם אויבערשטן.

"וַיִּקְרָא [א]: 'אִם אָפֶּס שָׁמַיִם - שָׁם אֲתָה'"

- בשעת ער איז אין אן עליה זאל ער זיך האלטן אין אויבערשטן.

"וַיִּאֲצִיעָה שְׂאוּל"

- און אפילו ער שפירט אז ער איז אין שואל תחתיות

ב. עיין ליקוטי מוהר"ן תניינא סי' פ"ב: כי בגשמיות אנו רואים, שיש אדם שהוא למטה בדחקות, אזי הוא עובד השם ומכיר אותו, וכשהוא נתעלה למעלה, שנתעשר, אזי הוא שוכח בהקדוש ברוך הוא. ודוד אמר (תהלים קל"ט): "אם אסק שמים שם אתה" אפילו בשמים שם יש הקדוש ברוך הוא, בכל עליה ועליה צריך למצוא שם הקדוש ברוך הוא. **ומצינו שאלישע-אחר עלה לרקיע על ידי שם, ואף על פי כן כפר בעיקר** (חגיגה יד). **והדבר תמוה, כי אדרבא, כי כל מה שאדם נתעלה ביותר, בודאי הוא יותר קרוב לאלקות,** כי כל הטוב הוא אלקות, כמו שכתוב (תהלים קמ"ה): "טוב ה' לכל", ואנו רואים בהיפך כשאדם בא בעשירות, בטוב, אזי הוא שוכח בהקדוש ברוך הוא. ותדע, שזה בחינת (בראשית כ"ז): "ותכהינה עיניו מראות", מחמת שנתקרב ביותר אל האור אלקות, אזי האור מכהה עיניו ומזיק לו, כמו כשאדם מסתכל בעצם השמש, אור השמש מזיק לעיניו.

ג. תהלים קלט, ח.

- "הַנְּךָ".

- זאל ער וויסן אז ער איז נאנט צום אויבערשטן.

"שָׁנָם בְּשֵׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת יְבוֹלִין לְקַרְבֵּי אֶת עֲצָמוֹ לְהִשָּׁם יִתְפָּרֵד,
כִּי גַם שָׁם הוּא יִתְפָּרֵד נִמְצָא"

- אומעטום איז השם יתברך.

"בְּבַחֲיִנַת 'וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנְּךָ'".

ער זאל וויסן אז דארטן איז אויך דער אויבערשטער און מען קען
פון דארטן אויך מקורב ווערן צום אויבערשטן!

*

וּמִלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה

"עֵינַי (ליקוטי עצות, ערך) 'תְּשׁוּבָה' אוֹת י', וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ שָׁם:
בְּשֵׂרוּצָה אָדָם לִילָךְ בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה, צָרִיךְ לְהִיּוֹת 'בְּקֵי
בְּהִלְכָה, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת לוֹ שְׁנֵי בְּקִיאוֹת"

- מען דארף האבן צוויי סארטן בקיאות.

"הֵינּוּ בְּקֵי בְּרִצּוֹא, בְּקֵי בְּשׁוּב" [ד]

בשעת עס גייט אים, דארף מען האבן א בקיאות ווי אזוי מען
ווערט מקורב צום אויבערשטן אז מען זאל אויסנוצן די זמני הצלחה
וואס עס גייט אים, אז ער זאל עס אויסנוצן אויף התקרבות להשם
יתברך.

און 'בקי בשוב' - בשעת עס גייט אים נישט, זאל ער אויסנוצן די
'העלמה' צו ממליך זיין דעם אויבערשטן אַוואו ער געפינט זיך

- "שָׁוְהוּ בְּחִינַת: 'עֵיל וְנַפִּיק'" [ה]

(דאס הייסט, מען דארף האבן די בקיאות) סיי בבחינת 'עייל', וואס דאס רופט זיך 'רצוא', וואס דאס איז די 'עליה', און סיי בבחינת 'ונפיק' - ווען ער גייט חלילה צוריקוועגס

"בְּחִינַת: 'אִם אָפֵק שְׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּפֶךְ'."

"הִינּוּ, מִי שְׂרוּצָה לָשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ"

- ווען מען שטימט אפ אז מען וויל מקורב ווערן צום אויבערשטן, דארף מען דעמאלט שטארק אפשטימען און וויסן אז עס איז נישטא קיין אנדערע שאיפה אויף דער וועלט נאר אריינצוכאפן די יארן וואס מען דרייט זיך אויף דער וועלט, צו מקורב ווערן צו השם יתברך.

אויף דער וועלט קאכט זיך דאך פארשידענע סארטן עליות מיט ירידות, "יַעֲלוּ שְׁמַיִם יָרְדוּ תְהוֹמוֹת" [1], אויף יעדן איינעם קאכט זיך דאס אויף אנדערע סארטן אופנים, אויף יעדן איינעם דאכט זיך אז אויף אים קאכט זיך ערגער ווי אויף אלעמען [2], און דאכט זיך - עס איז ריכטיג, אויף דעם קאכט זיך - אויף דעם און אויף דעם אופן, און אויף דעם - אויף דעם אופן, דאס איז אלץ למען הבחירה. און

ה. ע"פ זוה"ק ויקהל דף ריג:

ו. תהלים קז, כו.

ז. עיין בעלים לתרופה מכתב שכתב מוהרנ"ת זצ"ל לבנו מיום א' ראה תקצ"ג, וז"ל: **כי באמת לא דבר ריק הוא להתחזק איך שהוא איך שהוא** כי זה העיקר, **ובזה תלוי כל היהדות**, כי הרבה נפשות מאד שקעו רחמנא לצלן על ידי היאוש שלהם, אשר **לכל אחד נדמה שירידתו גרוע מכל העולם** וכיצא במחשבות אלו, ואף על פי שהיו חכמים קצת לא הועיל להם חכמתם אדרבא חכמתם קלקלה להם ביותר רחמנא לצלן, והנה מאחר שתהלה לא-ל בחסדו הגדול יתברך דבריו הקדושים עשו פירות בלבך על כן חזק בני וחזק יותר ויותר, ותאמין שכך הוא האמת לאמתו כמו שכתבת שכוונתו זכרונו לברכה היה **עליך דייקא, ואפילו על הגרועים הרבה יותר** רחמנא לצלן.

דער בעל דבר פארלייגט זיך אז עס זאל זיך קאכן אויף א מענטשן אזויפיל כדי אים אפצורייסן פון השם יתברך.

איז אז דער אויבערשטער העלפט אז מען נוצט אויס דוקא די אלע מעבָרים און מען האלט זיך ביי השם יתברך, מאכט מען תיקונים נפלאים, מען איז ממליך דעם אויבערשטן אויף אלע מיני מצבים, מען איז ממליך דעם אויבערשטן אויף אזעלכע מיני אופנים וואס קיינער אויף דער וועלט קען נישט אזוי ממליך זיין דעם אויבערשטן נאר דער מענטש וואס געפינט זיך אויף אזא אופן - צו אויף אזא ירידה, צו אויף אזא עליה, צו מיט אזא מין שבירת רוח וואס ער האט, צו מיט אזויפיל מעברים וואס ער האט^[ח].

עס ווערט פון דעם סוף כל סוף 'גוונין עילאין' וואס דורכדעם ווערט די ריכטיגע התקרבות צום אויבערשטן וואס דער מענטש דארף מקורב ווערן צום אויבערשטן אויף אזא סארט אופן.

דער רבי ברענגט אראפ אויף א פלאץ^[ט], אז א מענטש האלט זיך ביי השם יתברך אין אלע סארטן אופנים - אויף יעדן אופן וואס עס

ח. עיין ליקוטי הלכות ה' ברכת הריח ה"ד, אות מ"ה-מ"ו באריכות נפלא ובעוד מקומות.

ט. עיין ליקוטי מוהר"ן תניינא סי' מ"ח: "ודע, שכל התנועות וההעלקות, שאתה נותק ונעתק בכל פעם איזה מעט מן גשמיות לעבודתו יתברך, **כולם מתקבצים ומתחברים ומתקשרים ובאים לעזרתך בעת הצורך**, דהיינו כשיש, חס ושלום, איזה דוחק ועת צרה". עיין גם בליקוטי הלכות ה' מנחה ה"ז, אות ל"ב: "כי על ידי התשובה נתהפכין העוונות לזכיות. כי נעשה תיקון על ידי הקלקולים. כי כל מה שקלקל והמשיך האור למקום שהמשיך למקומות המזוהמים רחמנא לצלן שזה עיקר הקלקול. אבל אחר כך כשנתעורר בתשובה הוא מקיים הכל, ואזי נעשה על ידי זה דייקא כלים חדשים ונמשך לתוכן אור חדש נפלא. כי על ידי שהמשיך האור למקומות גסים וכו', על ידי זה נתעבו הכלים ויכולין אחר כך לזככם שיתהפך לטובה, **שדייקא על ידי זה יתהוו כלים נפלאים לקבל האור חדש שלא היו יכולים לקבל מקודם**. כי לא היה אפשר להתעבות הכלים כי אם על ידי זה. **שזהו בחינת ירידה תכלית העליה, עוונות נתהפכין לזכיות, התרחקות תכלית התקרבות**". עיין גם 'שיחות הר"ן' אות י"א.

גייט איבער אויף א מענטשן, מיט אנדערע סארטן מניעות און אנדערע סארטן פעולת הריחוק, עם-כל-זה, אז ער גייט דאס דורך, ווערט פון די אלע זאכן כלים נפלאים צו מקבל זיין זיו שכינתו ואלקותו ווי עס דארף צו זיין, דוקא דורך די כלים!

קומט אויס, עס איז טאקע א השגחה פרטית וואס עס קאכט זיך איבער אויף א מענטשן דוקא די סארטן אופנים, ווייל דער אויבערשטער וויל אז מען זאל עס דורכגיין און מען זאל מקורב ווערן צו אים.

קיינמאל נישט גענוג

"תִּינּוּ, מִי שְׂרוּצָה לָשׁוּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, צְרוּף לְחַנּוּךְ מִתִּינּוּ, שְׂיִתְחַזֵּק עֲצָמוֹ בְּדַרְכֵי הַשֵּׁם תָּמִיד, בֵּין בְּעֲלִיָּה בֵּין בְּיִרְיָדָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'אֵם אֶסֶק שָׁמַיִם שָׁם אֶתָּה, וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד', תִּינּוּ, בֵּין שְׂוִיבָה לְאִיזָה עֲלִיָּה לְאִיזָה מְדֻרָּה גְדוּלָּה אוֹ קְטַנּוּת"

דארף ער דעמאלט אויך אכטונג געבן נישט אריינצופאלן אין קיין גאווה וגדלות, נישט מבזה זיין אן אנדערן, נישט מזלזל זיין אין א צווייטן, פארשידענע זאכן וואס מען דארף זיך אכטונג געבן בעת עליה.

אמאל דאכט זיך אז מען איז שוין צוגעקומען ווי עס דארף צו זיין, אבער דער אמת איז אז דער אויבערשטער איז 'אין סוף'! עס איז 'אין סוף' וויפיל מען דארף אים דינען און פאלגן, מען קען קיינמאל נישט זאגן אז עס איז גענוג^[1].

י. עיין שיחות הר"ן נ"א: ולעבוד ה', איני יודע מי הוא שיוכל לומר שיעבוד את ה' לפי גדולת הבורא יתברך, מי שיוודע מעט מגדולתו יתברך איני יודע איך יכול לומר שיעבוד אותו יתברך. ושום מלאך ושרף אינו יכול להתפאר על זאת שיוכל לעבוד אותו יתברך, רק העיקר הוא הרצון, להיות רצונו חזק ותקיף תמיד להתקרב אליו יתברך.

דארף מען זיך נישט גארן ביים 'עליה', נאר -

"אף על פי כן אל יעמד שם ולא יסתפק עצמו בזה. וצריך
שיתנה בקי בזה מאד, לידע ולהאמין שהוא צריך לילך יותר
יותר וכו', שזהו בחינת 'פקי פרא' וכו'".

אזווי ווי דער רבי זאגט^[יא] אז עס איז דא לימודים פון דעם צדיק
וואס דער צדיק איז מגלה פאר די 'דרי מעלה' וואס זיי האבן גרויסע
השגות אלקות, איז דער צדיק זיי מגלה - 'איר זאלט וויסן זיין, איר
האט נאכנישט אנגעהויבן משיג צו זיין גדלות הבורא, איר האט
נאכנישט אנגעהויבן צו דינען דעם אויבערשטן, איר האט נאכנישט
אנגעהויבן משיג צו זיין דעם אויבערשטן!' - וואס דורכדעם באקומען
זיי א גרויסן התעוררות און א גרויסן התחדשות און ווערן מער מקורב
צום אויבערשטן!

ווי א פארכאפטע פויגל

"וכן להפך, שאפלו אם יפל חס ושלום, למקום שיפל" - -

עס שטייט אין "ספר יצירה"^[יב], עס איז דא אן 'עומק טוב' און עס
איז דא אן 'עומק רע' רחמנא ליצלן. דער רע האט נישט קיין גבול,
מען קען אריינפאלן אין אזעלכע טיפע פלעצער וואס דער
אויבערשטער זאל אפהיטן! עם-כל-זה, דאס איז א יסוד גדול צו
וויסן, עס איז נישטא 'אויס' רבוננו של עולם, עס איז נישט שייך צו
זאגן 'מען דארף שוין נישט מקורב ווערן צום אויבערשטן, דער
אויבערשטער איז אומעטום!

פון אומעטום קען מען מקורב ווערן צום אויבערשטן - אפילו מען
געפינט זיך אין אזעלכע פלעצער וואס עס דאכט זיך אז מען איז

יא. ליקוטי מוהר"ן תניינא סי' ז' אות ז'.

יב. פרק א' אות ה'.

שוין אזוי פארבונדן מיטן יצר הרע, ווייל וואס מער מען פאלגט דעם יצר הרע ווערט מען מער פארבונדן מיטן יצר הרע. איז דער יצר הרע קען פארבונדן אמאל א מענטשן אזוי שטארק אין אן 'עומק רע', וואס עס דאכט זיך אז ער קען גאר נישט ארויסגיין דערפון - על פי דרך הטבע קען ער נישט ארויסגיין! מיט אזויפיל פאטענטן און מיט אזויפיל סארטן אופנים פארדינט אים דער יצר הרע!

רבי נתן שרייבט אין ליקוטי תפילות^[12]: **"צוֹד צְדוּנֵי כַּפְּפֹר אֵיבִי חָנָם"**^[17]. אז א ציפור ליגט אין שטייג און זי איז שטארק פארמאכט פון אלע זייטן און די ציפור קען נישט ארויסגיין פון דער מצודה רחמנא ליצלן און זי שטייט לשחיטה ולהריגה, זאל דער אויבערשטער אפהיטן. דארף מען וויסן דעמאלט, דער רבי איז מגלה, דער אויבערשטער קען העלפן, ער איז אומעטום, דער אויבערשטער קען העלפן פון דעם פלאץ אויך.

עס איז דא א שיחה^[18] וואס דער רבי האט געזאגט אויף דער "הודו"^[19] וואס דער בעל שם האט מתקן געווען צו זאגן פרייטאג

ג. עיין תפילה ל"ז: יהמו ויכמרו רחמי לבך על נפשי האומללה והעלובה מאד מאד, על נפשי הרעבה והצמאה והעייפה מאד, על נפש מרה כזו, **נפש הלכודה בכבלי עני וברזל באלפים ורבבות רשתות ומצודות כצפרים האחוזות בפה**, נפש העשוקה מאד מלא רחמים.

יד. איכה ג, נב.

טו. שיחות הר"ן ע"ד: אמר: "בהודו" (תהלים קז) שאומרים בערב שבת במנחה, יכולין לשבר לבו מאד ולפרש כל שיחתו שם כי שם מדבר מענין צרות הנפש מאד, ומענין צעקה על כל דבר והוא מובן לכל. ועיין בליקוטי הלכות הל' כלאי בהמה ה"ד, אות ז': וזה בחינת מזמור הודו שאומרים בכניסת שבת שמדבר מארבעה צריכין להודות שכולל כל הצרות שעוברין על האדם שכולם כלולין באלו הארבעה, כמבואר במקום אחר, ועיקר הוא צרות הנפש, דהיינו כל העליות וירידות שעוברין על כל אדם מקטן ועד גדול לפי דעת ערכו ומדריגתו שהכל כלול במזמור הזה, כמובן בספרים. ועל כן אלו הצרות בגשמיות ורוחניות בגוף ונפש צריכין לצעוק מאד מאד בכל פעם לה' יתברך קול גדול ולא יסף וכמבואר במזמור זה ויצעקו וכו'. אך

צונאכטס פאר מנחה. דארטן שטייט דאך פיר סארטן אופנים וואס מען איז געווען אין אן עת צרה און נאכדעם איז מען ארויסגעגאנגען לרווחה, אזוי ווי עס שטייט: **"וַיִּזְעַקוּ אֶל ה' בְּצָר לָהֶם מִמִּצְקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם"**. זאגט דער רבי, דאס גייט אויף די פיר סארטן מצרי הנפש.

עס איז דא אזעלכע מצרי הנפש וואס עס דאכט זיך פאר דעם מענטשן - ער זאל ארויסגיין לרווחה? ער זאל ווערן מקורב צום אויבערשטן און עס זאל ביי אים אלעס ווערן אויפגעבראכן?

עס שטייט דארט: **"כִּי טָבַר דַּלְתוֹת נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בְרָזַל גִּדְעוּ"**. איז פשט, פריער איז מען געווען אין 'דלתות נחושת ובריחי ברזל' - ער איז געווען פארמאכט אין 'בריחי ברזל', עס איז נישט געווען קיין אופן וויאזוי מען קען ארויסגיין פון דעם בעל דבר.

עם-כל-זה דארף מען וויסן, במקום וואו מען איז, דארף מען האפן און בענקען און ווארטן און גלויבן אז דער אויבערשטער איז אומעטום, דער אויבערשטער קען העלפן אפילו מען ווייסט נישט פון וואו מען קען געהאלפן ווערן!

געקענט ווערן דער גרעסטער צדיק!

"אֲפֹלוּ בְּשִׂאול תַּחֲתִיּוֹת חַס וְשְׁלוֹם, גַּם שָׁם אֵל יִתְיַאֵשׁ אֶת עַצְמוֹ לְעוֹלָם בְּשׁוֹם אַפֵּן, יִהְיֶה אִיךְ שְׂיִתְיֶה, רַק יִחַפֵּשׂ וַיִּבְקַשׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וַיִּחַזַק עַצְמוֹ בְּכֹל מְקוֹם שֶׁהוּא וּבְכֹל מָה שְׂיִוְבַל".

דאס הייסט, א מענטש דארף וויסן אַוואו ער איז, אפילו דער בעל דבר ווייזט אים אויף אז ער איז דער גרעסטער רשע, דער גרעסטער

קודם כל הצעקות מקדים ומתחיל תחילה תיכף בהתחלת המזמור 'הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו' לידע ולהודיע ולהורות שכך הוא דרך הצעקה על כל הצרות רחמנא לצלן שבתחילה תיכף צריכין להודות לה' על העבר ולהיות בטוח שהוא יתברך שומע תפלת כל פה ויושיע אותו תמיד על ידי צעקתו ואז דייקא ויצעקו ויצעקו וכו'.

רוצח, דער גרעסטער חוטא רחמנא ליצלן, דארף ער וויסן אז אַוואו ער געפינט זיך, אז ער מאכט א פשוט'ע ברכה פארן אויבערשטן, צו ער זאגט א קאפיטל תהלים, צו ער דאווענט א מנחה, צו ער גיט צדקה, צו ער שטייט צוריק - -

א מענטש דארף וויסן, אפילו ער זאל אפטון חלילה די גרעסטע עבירה, זאל ער וויסן אז נאכדעם איז ער מצוה צו היטן די אויגן און צו לערנען און צו דאווענען און צו נישט טון קיין שלעכטס, ווייל ער איז דער זעלבער איד ממש!

אז א מענטש טוט עס טאקע, אז ער איז ממליך דעם אויבערשטן, אפילו מיט דברים פשוטים, ער היט אפ דעם שולחן ערוך, פשוט'ע הלכות, אַוואו מען געפינט זיך, איז מען דארט ממליך דעם אויבערשטן, עס קען ווערן דארטן אזוי ליכטיג, ער קען נתעלה ווערן צו אזעלכע עליות, וואס אמאל איז דאס דווקא וואס קיינער אויף דער וועלט קען גאר נישט ממליך זיין דעם אויבערשטן אויף דעם פלאץ נאר ער, ווייל ער איז געווען אזוי נידריג, אזוי דערווייטערט, וואס דארטן האט ער ממליך געווען דעם אויבערשטן!

עס שטייט טאקע פון רבי פנחס'ל קאריצער, אפילו דער גרעסטער רשע, אז ער שטייט אמאל ביי א נסיון, ווען ער ווייסט ווען וואספארא נחת רוח ער טוט פארן אויבערשטן מיט דעם, ווי דער אויבערשטער האט אים ליב מיט דעם, וואספארא תיקוני מעלה ער מאכט מיט דעם, וואלט ער געווען אזוי פרייליך אז ער וואלט געקענט פון דעם אליין ווערן דער גרעסטער צדיק!^[ז]

טז. תהלים מזמור קז.

יז. עיין עלים לתרופה במכתב אור ליום ה' שלך תקצ"ו, וז"ל: **כי אם היה יודע האדם כל מה שנעשה עמו בכל עת והיכן הוא עומד ואוחז בכל עת ואיך גם עתה יקר בעיני השם יתברך מאד מאד כל תנועה טובה וכו' שנמצא בו, בודאי היו הכל רודפים בכל כחם להשם יתברך והיו הכל צדיקים.** אך עקר הנסיון והבחירה הוא על ידי העלם הידיעה. ועל כן באמת אי אפשר בשום אופן שידע האדם בחייו היכן הוא אוחז כאשר שמעתי בשמו זכרונו לברכה **כי בזה תלוי הבחירה.**

ואנט דער רבי: "כי גם בשאול תחתינות נמצא השם ותפדה, וגם משם יכולין לדבק את עצמו אליו ותפדה. וזה בחינת: 'ואציעה שאול הנד'".

דוד המלך האט געזאגט, מען דארף זיין אויף דער מדריגה זיך צו האלטן ביים אויבערשטן אלעמאל, סיי "אם אסק שמים", און סיי "ואציעה שאול".

"בחינת 'בקי בשוב'".

אפילו בשעת מען איז אין א 'שוב', אפילו אין דעם ערגסטן סארט 'שוב', איז דארטן דא א בקיאות וואס מען קען פון דארטן זיך האלטן אין אויבערשטן און מקורב ווערן צום אויבערשטן ווי עס דארף צו זיין.

"כי אי אפשר לזכות לתשובה כי אם בשבקי שתי בקיאות אליו"

- מען קען נישט זוכה זיין צו תשובה נאר אז מען איז בקי אין די צוויי דרכים.

"ובאמת היא בקיאות גדול מאד שיופה לידע, שצריכין ליגע עצמו ולמרח בעבודת השם תמיד ולצפות בכל עת להגיע למדרגה גבוהה יותר, ואף על פי כן אל יפל משום דבר".

- עס איז א געוואלדיגער בקיאות. ווייל אין די צוויי דרכים 'רצוא ושוב' האט יעדער איינער אן אנדערע 'רצוא' און אן אנדערע 'שוב', ביי יעדן מענטשן איז דא אלעמאל אן אנדערע סארט 'רצוא' און אן אנדערע סארט 'שוב'. קומט אויס, עס דארף זיין א געוואלדיגער בקיאות. אבער דער נקודת הריכוז איז, מען גייט נישט אוועק פון השם יתברך - 'יהיה איך שיהיה', דאס איז דער כלל פון דעם! [ח]

ית. עיין בספר כדת נפש משיבת (מאמר ואני תמיד עמך) וז"ל מורינו שליט"א: ענין זה ש'בין בטיבו ובין בעקו תמיד ימצא בו ה' יתברך', הוא כעין מה שכתב רביז"ל מענין

"וְאַפְלוּ אִם יְהִי אִיךְ שְׂיִתְּהָ חֶסֶם וְשְׁלוֹם, אִתָּךְ עַל פִּי כֵן אֵל
יִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל וְיִקְוֶם 'וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד' כִּנְ"ל"

רבונו של עולם, דו ביסט מיט מיר, דו ביסט דא, איך גלויב אין דיר, איך האלט זיך אין דיר, איך גיי פון דיר נישט אוועקגיין.

אך האב ממילא נישט וואו צו אנטלויפן!

רבי נתן ברענגט אראפ אין ליקוטי הלכות^[ט], דאס איז געווען דער נסיון פון 'אחר'. ער איז געווען אזוי הויעך, ער איז געווען פון די

ה'בקיאות ברצוא ושוב' – שעל האדם להיות בקי גם כאשר הוא בבחי' 'רצוא', דהיינו בעת 'עליה' שהוא מצליח לעבוד את בוראו, הרי שעליו לדעת איך להוסיף להתעלות אז יותר בקרבת אלקים. ולעומת זאת כשהוא בבחי' 'שוב', דהיינו בעת 'ירידה' והסתרה, גם אז עליו להיות בקי ולדעת היטב איך ובמה יכול לעשות נחת רוח להשי"ת אפילו מעט באיזה מצב שהוא.

ולאמיתו של דבר, הרי שעיקר הצמיחה היא דוקא כאשר האדם מחזיק מעמד וממשיך לחפש את השי"ת גם בימי ירידה, כי זה היא הדרך אשר רק על ידה יצליח ויתעלה, וכמו שהיה רגיל בפי הרה"ח ר' אלי חיים רויזן זצ"ל משמיה דרבי אברהם בר"נ זצ"ל שזעקת **"ה' הושיעה"** באמת, יוצאת מלב האדם על פי רוב דוקא בימי ירידה, ועל זה קאי מה שאמר רביז"ל (ליקו"מ סי' קיב) שכאשר האדם זוכה לומר **"ה' הושיעה"** באמת מתוך החושך והבלבולים המסבבים אותו **"אזי מבקע הדיבור את כל המחיצות והמסכים המבדילים, ויעלו עמו כל הדבורים שהיו מונחים למטה עד הנה"**.

זהו כוחם של ימי הירידה, כפי שמלמדינו רביז"ל, והרבה הרבה מיסודות ההתחזקות המבוארים בדברי מוהרנ"ת זי"ע מושתתים וסובבים על ענין זה, שאי אפשר לצמוח ולגדול אלא באופן זה, שהרי על ידי הירידות מתגלה אצל האדם ההכנעה והענוה. ענוה המקרבת הנובעת מגילוי של אין עוד מלבדו, שיהא ענוה אמיתית ללא תערובת של עצבות ותולדותיה.

יט. הל' תולעים ה"ג, אות א'-ג': כמו שנמצאים, חס ושלום, כמה וכמה שיצאו לחוץ לגמרי על ידי נפילתם וירידתם שרצו לעשות להם מושב בארץ, **כמו שנמצא אלו שאמרו שילכו ויתנהו בזה העולם, רחמנא לצלן**, וזה בא להם מחמת נפילתם הגדולה שנפלו ונתרחקו מכבודו יתברך. ומאחר שראו שרחוקים מכבודו יתברך, על כן יצאו

חברים פון רבי עקיבא, און ער איז אראפגעפאלן אין אזא מין נידריגן פלאץ, ער האט אפגעטון כל עבירות שבתורה אז עס איז ארויס א בת קול: **"שובו בנים שובבים - חוץ מאחר"**!^[כ]

(לכאורה) וואס האט ער געדארפט ענטפערן? נאר ער האט געדארפט ענטפערן, **'עס איז נישטא קיין אנדערע זאך נאר דער אויבערשטער!** אפילו דער אויבערשטער וויל אים נישט חס ושלום, אבער עס איז נישטא קיין אנדערע זאך, עס איז נישטא קיין רשות אחרת, עס איז דען דא נאך א זאך חוץ השם יתברך?! עס איז נישטא אזא זאך!

אזוי ווי איינער שטייט אין א מדבר שמם און ער איז הונגעריג, ער האלט ביים שטארבן, און עס איז דא א שטוב וואס דארטן איז דא כל מיני מאכלים - און מען לאזט אים נישט אריין, אוואו לויפט

לחוץ לגמרי ורצו לשרץ על הארץ להתהנות בזה העולם, אוי להם, אוי לנפשם ... אבל כל זמן שאין מניחין את מקומו בבחינת 'אם רוח המושל תעלה עליך, מקומך אל תנח', יהיה איך שיהיה. ואף על פי שהוא רואה שהוא באמת פגום ומקולקל מאד מאד ורחוק מאד מכבודו יתברך, אף על פי כן הוא מרחם על עצמו ושואל ומחפש ומבקש תמיד 'איה מקום כבודו'. **כי באמת בודאי אין שום מקום לברוח מפניו יתברך**, כמו שנאמר: **"אנה מפניך אברח** אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך", ומה יפעל בזה אם ילך חס ושלום אחר תאוותיו עוד? הלא סוף מרה תהיה באחרונה, ובסוף בודאי יהיה לו למשיב נפש כל מה שיזכה להציל עצמו, מה שיחזק את עצמו בכל פעם. **ואפילו אם לא יזכה להציל עצמו כי אם מעט דמעט, אף על פי כן גם אותו המעט יהיה רב בעיניו מאד מאד בסוף כל סוף כמוצא שלל רב, כי בסוף לא יהיה נשאר לו כי אם זאת המעט שהציל את עצמו איזה פעם כמציל מן הדליקה, וכל זה ברור מאד לכל מי שאינו רוצה להטעות את עצמו ומיישב את עצמו באמת ומסתכל על תכליתו הנצחית באמת**, ומחמת שמישב עצמו כך ורואה ויודע שאין שום תכלית ותקוה וטוב בעולם הזה כי אם לעשות רצונו יתברך באמת ולהתקרב לכבודו יתברך, ורואה שהוא רחוק מאד מאד מכבודו יתברך, ואזי שואל ומבקש ומחפש, **"איה מקום כבודו"** ועל ידי זה בעצמו הוא עולה בתכלית העליה.

ער? לויפט ער צו די שלענג? ער שטייט ביים טיר און קלאפט און קלאפט און קלאפט; אז מען זאגט אז מען וויל אים נישט אריינלאזן אין שטוב - עס איז נישטא, דא איז מיין פלאץ! עס איז נישטא קיין אנדערע ישועה, דא איז מיין ישועה!^[כא]

דאס איז טאקע געווען גאר זיין נסיון, ווען ער עקשנט זיך ווען און ער ענטפערט 'אפילו מען זאגט 'שובו בנים שובבים חוץ מאחר', עם-כל-זה וויל איך נאר דעם אויבערשטן, וואלט ער ממליך געווען דעם אויבערשטן אויף אזא סארט אופן וואס קיינער וואלט נישט געקענט אזוי ממליך זיין און ער וואלט געהאט נאכער גאר א געוואלדיגע עליה^[כב].

אזויווי דער בעל שם טוב, אפילו בשעת ער האט געהערט א בת קול אז ער וועט נישט האבן קיין עולם הבא, האט ער געזאגט אז

כא. עיין ליקוטי הלכות ה' נטילת ידים ה"ו, אות צ"ט, וז"ל: כי לפעמים יש שאין מועיל הרמזים של הרמת ידיו. וצריך עוד לעשות עובדא לזה כמו משה שעשה אז נחש נחושת שרמז להם יראת העונש **שאל ישכחו שיש נחשים שרופים שהם עונשים קשים ומרים.** על כן אתה מוכרח להסתכל כלפי מעלה. **כי אין מקום לברוח מענשיו הקשים והמרים גם בעולם הזה מכל שכן לאחר מיתה בגיהנם וכף הקלע וגלגולים וכו' רחמנא לצלן, כי אם להסתכל אליו יתברך ולשאת עיניו למרום תמיד, בבחינת 'אליך נשאתי את עיני' וכו'.**

כב. עיין גם בליקוטי הלכות ה' תרומות ומעשרות ה"ג, אות ג' בענין ירבעם בן נבט שאמר לו השי"ת 'חזור בך ואני ואתה ובן ישי נטייל בגן עדן' וכו' ובמש"ש בא"ד, וז"ל: ומאחר שאדם יודע שפגם כל כך הוא מחויב להיות מרוצה שיעשה מה שיעשה בשביל ה' יתברך ואף על פי כן לא יזכה כי אם למדריגה הפחותה מאד **ואם לא יזכה על ידי כל עבודתו כי אם למעט ענשו בגיהנם קצת גם כן כדאי לבלות כל ימיו בעבודת ה' בשביל זה לבד,** כי צער אחד בגיהנם רגע אחת עולה יותר מכל העולם הזה כל ימי חייו **ואם יהיה מרוצה לכך בודאי ה' יתברך ירחם עליו** כי חפץ חסד הוא ורוצה בתשובתן של רשעים והבא לטהר מסייעין לו, **וברבות הימים אם יהיה חזק בדעתו לבל יניח את מקומו אפילו אם יעבור עליו מה, יוכל לזכות לעלות מדרגא לדרגא ולקנות חיי עולם ויזכה למה שיזכה, אשרי לו.**

פאר אזא גרויסע רבונו של עולם איז א חילוק 'מיין האבן עולם הבא' צו 'מיין נישט האבן עולם הבא'?! פאר אזא גרויסע רבונו של עולם איז עפעס משנה די זאך?! אז דאס איז דער אמת, דארף מען דינען השם יתברך! וואס איז משנה צו ער האט יא עולם הבא צו ער האט נישט עולם הבא?! [כג] - און דוקא דורכדעם האט ער זוכה געווען צו מדריגות 'עד אין קץ' [כד].

און דאס גייט איבער - זאגט רבי נתן, אויף יעדן מענטש אין דער וועלט! [כה]

כג. שיחות הר"ן מ"ח: וכל כך הוא צריך להתחזק עד שהוא מוכרח להיות מרוצה לעבוד את ה' תמיד כל ימי חייו על מנת שלא לקבל פרס. כי לפעמים נדמה להאדם שרוחק שהוא יזכה לחיי עולם הבא לפי גודל התרחקותו מהשם יתברך, אף על פי כן יהיה מרוצה לעשות מה שיוכל בעבודת ה' בלא עולם הבא. ואפילו אם נראה לו שיהיה לו גיהנם גם כן חס ושלום, יהיה איך שיהיה הוא מחויב לעשות את שלו תמיד בעבודת ה' כל מה שיוכל לעשות ולחטוף איזה מצוה או תורה ותפלה וכיוצא, וה' הטוב בעיניו יעשה. וכעין מה שמספרים בשם הבעש"ט זצ"ל, שפעם אחת נפל בדעתו מאד מאד עד שנדמה לו שבודאי לא יהיה לו עולם הבא חס ושלום ולא יהיה לו במה להחיות את עצמו כלל, ואמר: אני אוהב את השם יתברך בלא עולם הבא. וכל אדם אפילו איש פשוט אי אפשר להיות איש כשר באמת כי אם כשיכול לעמוד בכל כנ"ל.

כד. עיין קול מבשר ח"ב - חגיגה: וכמו שאומרים בשם רבינו הרבי ר' בונם הפרשיסחא זי"ע שאמר, אשר הבעש"ט הקדוש זי"ע היה חכם יותר גדול מאלישע-אחר'. כי 'אחר' שמע בת קול, שובו בנים שובבים חוץ מאחר (חגיגה ט"ו ע"א) - הניח הכל ויצא. אבל הבעש"ט זי"ע, לאחר שהודיעו לו מן השמים שאין לו חלק לעוה"ב, אמר, שמעתה יכול אני לעבוד את השי"ת. "איך בין א נאר, איך גלויב". וזה כוונת הזוה"ק דאמר, בר בתשובה סגי. והבן.

כה. עיין בספר אוסף אמרים (מדות, שער ראשון) וז"ל מוריני שליט"א: כי כל כוחו של הבע"ד הוא על ידי מה שמצליח לזרוק דמיון באדם שאין לו חלק לעולם הבא, ועל ידי כך הוא מפילו לפריקת עול לגמרי. ובאמת היא גמרא מפורשת, ש'אחר' יצא לתרבות רעה כשאמר הואיל ונטרדתי מהעולם הבא אצא ואהנה מהעולם הזה (חגיגה ט"ו ע"א). זאת היא עצת הבע"ד - לייאש את האדם באופן שמאבד את כל תקוותו

ביי 'אחר' איז עס אויך געווען; ווען דער אויבערשטער האט געזאגט 'שובו בנים שובבים חוץ מאחר', איז נישט פשט אז ער האט אים געוואלט מדחה זיין, נאר ער האט געוואלט האבן פון אים אזא מין תשובה, אזא גוטע תשובה, אז אפילו ער זאל הערן 'שובו בנים שובבים חוץ מאחר' זאל ער מקורב ווערן צו השם יתברך, זאל ער וועלן דווקא דעם אויבערשטן!^[כז]

ואת כל רצונו להתקרב אל ה'. לכן הקדימו לאדם שילמד אבות, ויקיים כפי כוחו, וכמו שאמרו (ויק"ר כ"א ד'): 'אם עשית חבילות חבילות של עבירות, עשה כנגדן חבילות חבילות של מצוות', אז תראה בעיניך איך שה' יהיה בעזרך שתוכל להתעלות ולצאת מיון מצולה בה אתה שקוע ח"ו; עשה מצוה ועוד מצוה, כל מצוה היא זכות נוספת, עוד עבודה ועוד עבודה, עוד זכות ועוד זכות, ובינתיים אתה הרי עובד את בוראך, עד שבסופו של דבר בודאי יוציאך ה' מהרע הגמור ויביאך לתכלית הטוב.

ומוהרנ"ת כותב (עיין ליקוטי הלכות או"ח תפילת המנחה ה' אות ה') שכל אחד מישראל מביאו היצר מדי פעם למצב-רוח כזה שיחשוב שבודאי אין לו חלק לעולם הבא, כאשר כל תכלית של היצר בזה הוא להביאו לפריקת עול או להפילו לעצבות, וכך יהיה שקוע כל ימיו במרה שחורה ובחומרא יתירה אחת, וכך יבלה כל ימיו מבלי ללמוד, מבלי להתפלל ומבלי לעבוד את ה' – זאת היא כל כוונת היצה"ר בפתותו את האדם כי אין לו חלק לעולם הבא.

אכן קודם הלימוד במסכת אבות מקדימים לנו (במשנת כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב) את החיזוק של רבינו, והחיזוק של רבינו הוא – להתחזק היטב בהשי"ת בכל המצבים, יהיה באיזה מצב שיהיה, ולא להרפות.

כו. עיין אגרא דפרקא אות א': אמר כבוד אדמ"ו הרב הקדוש מו"ה יעקב יצחק **צוק"ל** (מלובלין). משארז"ל [חגיגה טו.] באלישע אחר, שיצתה בת קול ואמרה שובו בנים שובבים חוץ מאחר, יובן למשכיל, אילו היה משיב כיון שכן הוא אזי הנה הוא העת והעונה לעבדך עבודה שלימה אמיתית כיון שאין כאן קיווי לתשלום שכר אזי תהיה עבודתי רק לעשות נחת רוח לפני מי שאמר ונעשה רצונו, אילו היה משיב כזאת היה מכופר לו והיה מגיע למעלה גדולה עכ"ד ודפח"ח. ובזה נבין מה שאמר לו ר' מאיר תלמידו חזור בך, הגם שידע ששמע מאחורי הפרגוד כנ"ל.

נישט פאלגן דעם אויבערשטן

דאכט זיך, עס שטייט אין 'אגרא דפרקא'^[כז], עס איז דא עפעס א לשון הפסוק^[כח]: "וְהָיָה אִם שָׁכַח תְּשַׁכַּח אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ", און דערנאך שטייט: "וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְעַבַּדְתָּם וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם הַעֲדַתִּי בְכֶם הַיּוֹם כִּי אָבֵד תֵּאבְדוּן פְּגוּמִים אֲשֶׁר ה' מֵאֲבִיד מִפְּנֵיכֶם כִּן תֵּאבְדוּן עֵקֶב לֹא תִשְׁמְעוּן בְּקוֹל ה' אֱלֹהֵיכֶם". פרעגט ער, אלעמאל ווען עס שטייט "והיה" איז עס א לשון שמחה, וואספארא שמחה איז דער "והיה אם שכוח תשכח את ה' אלקיך"? זאגט ער, א מענטש געפינט זיך אמאל אין אזעלכע סארטן מצבים וואס די חטאים זענען אים אזוי גורם אז ער שפירט זיך אז ער איז אזוי מרוחק פונעם אויבערשטן אז עס דאכט זיך אים אז דער אויבערשטער זאגט אים, 'איך דארף דיר נישט האבן - גיי דין עבודה זרה, איך דארף דיר נישט, איך וויל דיר נישט!'

כז. שם, וז"ל: ובזה תתבונן מ"ש השל"ה בשם אביו בהג"ה, כל מה שיאמר לך **בעה"ב** [זה השי"ת בעל הבית של כל העולם] **עשה - חוץ מצא** (פסחים פו:), היינו כשתשמע ח"ו שובו בנים וכו' חוץ וכו' לא תטה אוזן לדברים הללו לבטל עבודתך, והבן ... נ"ל פירושן של דברים, **והי"ה** [שמחה תהיה לפניו ית'] **אם** [יארע ח"ו אשר] **שָׁכַח תִּשְׁכַּח אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְהִלַּכְתָּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְעַבַּדְתָּם וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם**, [הנה אם ח"ו יעשו כזאת הנה בודאי גרע חטאם מחטא אלישע אחר, כי הוא חטא שסובר היה שתי רשויות וכאן כתיב שכוח לגמרי את י"י והליכה אחרי אלהים אחרים, הנה על אלישע אחר יצתה בת קול שובו בנים טובים חוץ מאחר, הנה גם כאן אמר משה בשם השי"ת] **הַעֲדוּתִי בְכֶם הַיּוֹם** [היו"ם דייקא כי אין רצונו ית"ש שיתקיים כך] **כִּי אָבֵד תֵּאבְדוּן** [אבד בעה"ז תאבדון בעוה"ב] **כְּגוּיִם אֲשֶׁר י"י מֵאֲבִיד מִפְּנֵיכֶם** [שאין רצונו ית"ש שישוּבו בתשובה, והא ראה שנצטוינו עליהם לא תחיה כל נשמה] **כִּן תֵּאבְדוּן** [ח"ו שיאמר עליכם שובו בנים חוץ וכו'] **עֵקֶב** [לבסוף אחר כל אלה שמחה תהיה לפניו ית"ש אם] **לֹא תִשְׁמְעוּן בְּקוֹל י"י אֱלֹהֵיכֶם** [מה שסגר בעדיכם דלתי התשובה רק תהיו דוחקין את עצמכם לתשובה כי כל מה שיאמר בעה"ב וכו' כמש"ל]. **וְזֶה תִּהְיֶה לְשִׂמְחָה לְפָנָיו ית"ש אִם לֹא תִשְׁמְעוּן לְקוֹלוֹ בְּדַבְרֵי הַזֶּה**, וע"כ התחיל והיה לשון שמחה.

טייטשט ער אריין: "והיה" - עס וועט זיין א געוואלדיגע שמחה, "אם שכוח תשכח את ה' אלקיך" - אז דו זאלסט נישט פאלגן דאס וואס דער אויבערשטער האט דיר געהייסן - 'גיי דינען עבודה זרה'!

דו זאלסט וועלן דעם אויבערשטן אפילו דער אויבערשטער שטופט דיר אוועק! [כט]

דער אמת איז, דאס איז דאך די כוונה פון השם יתברך. אזוי ווי אמאל 'מאכט' מען זיך אז מען איז מרחק א קינד כדי דאס קינד זאל מעורר זיין אז ער וויל שטארק מקורב ווערן צום טאטן, און עס אַרט אים פארוואס זיין טאטע שטופט אים אוועק, אבער ערשט דעמאלט איז ער ווערד צו זיין ריכטיגע התקרבות!

רבי נתן זאגט, דאס גייט איבער אויף יעדן איינעם אויף אנדערע סארטן אופנים! [ל]

כט. עיין ליקוטי מוהר"ן תניינא סי' מ"ח: כשאדם נכנס בעבודת השם, אזי הדרך שמראין לו התרחקות ... ונדמה לו כאילו אין השם יתברך מסתכל עליו כלל, ואין רוצה כלל בעבודתו, מחמת שהוא רואה שהוא צועק בכל פעם ומתחנן ומתנפל לפניו יתברך שיעזרהו בעבודתו, ואף על פי כן עדיין הוא רחוק מאד מאד. על כן נדמה לו כאילו אין השם יתברך מסתכל עליו כלל ואין פונה אליו כלל, כי הוא יתברך אין רוצה בו כלל. הן על כל אלה וכיוצא בזה צריך התחזקות גדול, לחזק עצמו מאד מאד, ולבלי להסתכל על כל זה כלל. כי באמת כל ההתרחקות הוא רק כולו התקרבות כנ"ל.

ל. עיין באוסף מכתבים (הלק ב' מכתב קי"ג) וז"ל מוריני שליט"א: אמרתי כמה פעמים ע"ז, שבתחילה אמר בלעם "אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבור את פי ה' אלקי" (במדבר כ"ב, י"ח) אז הזכיר את ה' אלקי", ואילו לאחר שאמר לו בלק "ועתה ברח לך אל מקומך" (שם כ"ד, י"א) השיב לו בלעם: "הלא גם אל מלאכך אשר שלחת אלי דברתי וגו' לא אוכל לעבור את פי ה'" (שם כ"ד י"ג) ולא אמר "אלקי", לקלל, ומפרש רש"י שמכיון שהרגיש שחטא עי"ז שרצה דוקא לקלל, ידע שנבאש אצל הקב"ה, נטרד ולא אמר אלקי.

ואמרתני את הלימוד שיש לנו מזה, שצריכים לדעת שהחשבון הזה שאחר החטא מתייאשים ולא אומרים 'אלקי', זה דעת בלעם הרשע, כי הדעת של הצדיק האמת

ווערן זעלבסט א טייל פון דער 'מרכבה העליונה'

"וְכַשְׁשֵׁי לֹא שָׁתִי בְּקִיאוֹת אֱלֹהֵי אֲוִי הוּא הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה".

דאס איז דער כלל: א מענטש דארף אפשטימען אז ער וועט כסדר זיך האלטן ביי השם יתברך!

ער וועט זיך נישט לאזן אראפוארפן - וואס עס וועט זיך מיט אים קאכן, סיי ברוחניות און סיי בגשמיות - פונעם אויבערשטן גייט ער נישט אוועק!

אז א מענטש באשטימט דאס אפ, דאס איז טייטש 'תשובה'.

"וְאִזּוּ יָמִין הַשָּׁם פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל הַתְּשׁוּבָתוֹ, וְזוֹכָה לְכְבוֹד הַשָּׁם"

- פון אלע זיינע ענינים וועט זיך אויסדרייען ענינים נפלאים, פון אלע זאכן וועט ווערן א געוואלדיגע התקרבות - די ריכטיגע התקרבות וואס ער דארף האבן לפי שורש נשמתו, און דורך דעם, זאגט דער רבי, איז מען זוכה צו 'כבוד השם'.

דער אויבערשטער וועט נתכבד ווערן דורך אים. ווייל נאך אזויפיל מעברים, נאך אזויפיל וואס עס איז איבערגעגאנגען אויף אים ברוחניות ובגשמיות און עם-כל-זה איז ער געבליבן נאנט צום אויבערשטן, ווערט דער אויבערשטער נתכבד דורך דעם מענטשן^[א].

"וְנִעְשָׂה עַל יְדֵי זֶה 'אָדָם' לְשֶׁבֶת עַל הַכֶּסֶף"^[ב] אֲשֶׁרִי לִי".

*

הוא שתמיד 'ה' אלקינו' - כי הלא זה מציאות שהשם הוא אלקינו, וגם אם חטא צריכים אמנם להתבייש מאד ע"ז, ולשוב ולא לנטוש מהאמת הברור, אבל אנב נשאר תמיד אב, א טאטע בלייבט שטענדיג א טאטע! כי זה מציאות שאינה מתבטלת. לא. וכמו שיבואר יותר להלן בפנים אות ב' עיין שם.

לב. ע"פ יחזקאל א', כו. עיין בליקוטי הלכות הל' ברכת הפירות ה"ה, אות י"ח: כי הצדיקים הן מרכבתו של מקום וכן כל אחד מישראל כפי תיקון תשובתו כן זוכה

געפינען זיין קינד

[אות ב' לג]

עַקֵּר גִּדְלָתוֹ שֶׁל תְּקוּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא - דַּעַר הוּיפֵט גְרוּיִסְקִיט פֿון דַּעַם אויבערשטן איז, שְׁנֵם הֶרְחוּקִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד גַּם הֵם יִתְקַרְבוּ לְעִבּוֹדָתוֹ - אַז אויך די גַּאֵר גַּאֵר ווייטע פֿון דַּעַם אויבערשטן אויך זיי זאלן דַּעַרנענטערט ווערן צו זיין דינסט, וּבִזְהָה נִתְיַבֵּר וְנִתְעַלָּה שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ לְמַעְלָה וּלְמַטָּה - און דַּעַרמיט ווערט טייערער און דַּעַרהויבן דַּעַם נאַמען פֿון דַּעַם אויבערשטן אויבן און אונטן. עַל כֵּן - דַּעַרפֿאַר, אִיין לְאָדָם לְיֵאֵשׁ עֲצָמוֹ מִלְּהִתְקַרֵּב לְעִבּוֹדַת הַשֵּׁם מִחֲמַת שְׁנִתְרַחַק מְאֹד מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי חֲטָאָיו

להשלים בחינת המרכבה כי 'עמך כולם צדיקים' וכו'. כי עיקר שלימות המרכבה הוא בחינת 'אדם היושב על הכסא', בחינת 'ועל הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה', שזהו תכלית בחינה העליונה של המרכבה, כמבואר שם בקשר המרכבה שביחזקאל שמספר שם כל סדר המרכבה ממעלה למעלה שהאופנים נושאים החיות. ועל החיות רקיע וכו'. ועל הרקיע כמראה אבן ספיר דמות כס"א ועל הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה. נמצא שבחינה העליונה הוא בחינת אדם. היינו כלל התורה הקדושה הנ"ל שכולה כלולה בתמונת אלף שעל ידי זה נעשה אדם לשבת על הכסא, כמבואר שם בפירוש בהתורה הנ"ל שמביא שם מקראות הללו, עיין שם. ועל כן ראה תחילה רוח סערה וענן גדול ואש מתלקחת וכו'. ומתוכה כעין החשמל. זה בחינת הנ"ל, בחינת בקי ברצוא בקי בשוב, בחינת עייל ונפיק, דהיינו שאי אפשר לאיש הישראלי שיזכה להיכלל בכלל הצדיקים שהם בחינת מרכבתו של מקום כי אם שכשעובר תחילה דרך רוח סערה וענן גדול וכו' שהם בחינת כלל הקליפות וסטרא אחרא, שזהו בחינת 'ונפיק' שבהכרח שיעבור עליו מה שיעבור, דהיינו מניעות ותאוות וכו' וכו' וחרפות ובזיונות הרבה מהמתנגדים שכל זה נמשך מהקליפות הנזכרות לעיל שהם בחינת רוח סערה וענן גדול וכו'. וכשמתחזק נגד כל זה בבחינת בקי בעייל בקי בנפיק אז דייקא זוכה להשיג בחינת המרכבה, דהיינו שיהיה נכלל בבחינת מרכבתו של מקום.

לג. אות זה הוא חלק מתמצית היוצא מתוך ספה"ק ליקוטי מוהר"ן ס' י', אות ב'.

הַמְרַבִּים אֶף שְׁהֲרַפָּה לַעֲשׂוֹת רַע חֵם וְשָׁלוֹם - זאל זיך א מענטש נישט מייאש זיין פון דערנענטערט ווערן צו עבודת ה' צוליב וואס ער איז גאר שטארק דערווייטערט געווארן פון דעם אויבערשטן דורך זיינע פולע זינד כאטש ער האט פארמערט צו טון שלעכטס ח"ו. **כִּי אֲדַרְבָּא** - ווייל פארקערט, **מִמֶּנּוּ דִּיקָא יִתְעַלָּה וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְגַּדַּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ בְּיֹתֵר כַּנֶּ"ל** - פון אים דירעקט וועט מער ארויפגיין און געלויבט און געגרויסט ווערן דער כבוד פון דעם אויבערשטן.

אֲבָל עֵקֶר הַתְּקָרְבוֹת הֶרְחֹקִים לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ הוּא עַל יְדֵי צְדִיקֵי הַדּוֹר - אבער דאס עיקר מקורב ווערן פון די ווייטע צום אויבערשטן איז דורך די צדיקים פון דעם דור

(מספה"ק ליקוטי מוהר"ן סי' י')

"עֵקֶר גִּדְלָתוֹ שֶׁל תְּקֻדַּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא שְׁנֵם הֶרְחֹקִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד גַּם הֵם יִתְקַרְבוּ לַעֲבוֹדָתוֹ".

אזוי ווי חס ושלום אז עס ווערט פארפאלן פון א מענטשן א קינד, מען גנב'ט א קליין קינד חס ושלום, אז דער אויבערשטער העלפט אז עס קומט דער זמן און דאס קינד קומט צוריק - ער ווערט צוריק דעם טאטנ'ס א קינד, ער ווערט צוריק א גוט קינד; **איר ווייסט וואספארא שמחה דער טאטע האט?! זיין קינד וואס ער האט פארלוירן איז געקומען צוריק! ער האט געפינען זיין קינד!**

אזוי דארף יעדער מענטש וויסן, דער אויבערשטער וויל אים, ער איז דעם אויבערשטנ'ס א קינד, מיט דעם וואס ער איז מרוחק געווארן פונעם אויבערשטן איז ער נאכנישט געווארן מיט דעם 'אויס' דעם אויבערשטנ'ס א קינד, אדרבה, אז ער וועט מקורב ווערן צום אויבערשטן וועט ער גורם זיין אזא שמחה ביים אויבערשטן!

בדרך כלל פריידט מען זיך גאר מיט אזא קינד נאכמער ווי ווען דאס קינד איז נישט פארלוירן געווארן, ווייל דעמאלט דערוועקט זיך די ריכטיגע אהבה צו דעם קינד – ווייל ער איז נישט געווען!^[לד]

"וּבֹה נְתִיבָךְ וְנִתְעַלָּה שְׁמוֹ יִתְפָּרַךְ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה".

דער זוהר הקדוש זאגט^[לה]: ווען מען ווייסט ווען דאס גרויסקייט פון נעמען חוטאים און זיי מקרב זיין צו השם יתברך, ווי דער אויבערשטער פריידט זיך מיט דעם, וואלט מען זיי נאכגעלאפן אזוי ווי איינער לויפט נאך לעבן!

אזא עבודה נפלאה איז דער ענין אז מען איז מקרב מרוחקים צו השם יתברך!

דאס איז אזויווי ווען מען נעמט א טאטנ'ס א קינד וואס איז פארלוירן געווארן און מען קערט אים צוריק צום טאטן.

יעדער מענטש דארף דאס וויסן ביי זיך אליין אויך, אפילו ער איז א חוטא ופושע [- דאס איז דאך דער תכלית פון די חטאים ביים בעל דבר, אז ער נעמט די חטאים און מיט דעם אליין איז ער מרחק דעם מענטשן. זאל ער וויסן, אויב איז ער דוקא אזא חוטא ופושע], וועט דער אויבערשטער האבן גאר אַן אנדער נחת רוח אז ער וועט מקורב ווערן צו השם יתברך!

**"עַל כֵּן אֵין לְאָדָם לְיָאֵשׁ עֲצָמוֹ מִלְּהִתְקַרֵּב לְעֲבוֹדַת הַשֵּׁם
מִחֲמַת שְׁנִיתְרַחֵק מֵאֵד מֵהַשֵּׁם יִתְפָּרַךְ עַל יְדֵי חֲטָאֵיו הַמְרַבִּים**

לד. עיין ליקוטי הלכות הל' ערב ה"ג, אות ג': כי זה ידוע בחוש שכל מה שנתרחקין יותר מתגבר הרצון ביותר, כי הבן כל זמן שהוא אצל אביו אף על פי שאהבתו חזקה מאד, אף על פי כן אין שייך לומר שיש לו רצון וגעגועים לאביו מאחר שהוא אצלו תמיד, אבל כשהבן נוסע מאביו לאיזה מקום אז הוא מתגעגע ברצון חזק לאביו. וכל מה שהבן נתרחק יותר מאביו, מתגברים ביותר הרצונות והכסופים והגעגועים לאביו.

לה. עיין זוהר תרומה קכח:

אֵף שְׁהִרְפָּה לַעֲשׂוֹת רַע חֵם וְשָׁלוֹם, כִּי אֲדַרְכָּא, מִמֶּנּוּ דִּיקָא
 יִתְעַלָּה וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְגַּדַּל כְּבוֹדוֹ יִתְפָּרַדּ בְּיוֹתֵר כַּנֶּ"ל"

- דער אויבערשטער וועט האבן גאר א גרויסן נחת רוח.
 דאס איז דער ענין וואס ווערט גערופן: 'רידה תכלית העליה'.

זיך געווארפן אין הימל ווי א קליין קינד

"אֲבָל עָקַר הַתְּקַנְכוֹת הַרְחוֹקִים לְהֵשֵׁם יִתְפָּרַדּ הוּא עַל יְדֵי
 צְדִיקֵי הַדּוֹר"

- זיי האבן דעם כח אריינצושיינען אין יעדן איינעם.

מען זעט ביי משה רבינו, בשעת די אידן האבן געדינט דעם עגל
 האט ער מרעיש געווען עולמות. עס ווערט געבראכט^[1], ער האט
 זיך געווארפן אין הימל אזוי ווי א קינד וואס ווארפט זיך אויף דער
 ערד אויף אויסצופירן א זאר, אזוי האט ער זיך געווארפן אין הימל,
 עס האט אים וויי געטון וואס אידן זענען מרוחק געווארן פון דעם
 אויבערשטן.

דורכדעם האט ער ממשיך געווען א משכן, ער האט ממשיך געווען
 א השראת השכינה, ער האט ממשיך געווען א תיקון אז יעדער
 איינער האט געגעבן פארן משכן, יעדער איינער האט באקומען
 השראת השכינה כפי וואס ער האט געקריגן ביים משכן^[2].

דאס איז די ארבעט פון די צדיקי הדור, אויפצובויען אז כלל ישראל
 זאל זיין מקורב צו השם יתברך!

לו. מדרש רבה עקב פר' ג' פס' י"א: אמר ר' חייא בר אבא, לא הניח משה זוית
 ברקיע שלא נתחבט בה. ומה היה אומר, מה פום סבור ממלל.

לז. עיין מדרש רבה פקודי פר' נ"א, פס' ח' שהמשכן היה תיקון לחטא העגל.

חז"ל דערציילן^[לח] אויף משה רבינו, בשעת ער איז געווען א פאסטוך איז איין שעפסעלע געווען נישט געזונט (זי איז אנטלאפן, איז ער איר נאכגעלאפן) ביז א וואסער, און זי האט נישט געהאט קיין כח, האט ער איר געטראגן כמה פרסאות אויף צוריק.

האט דער אויבערשטער געזען אויף אים אט דער רחמנות, האט ער געזאגט: **'דו ביסט ראוי צו זיין א מנהיג פאר מיינע קינדער!'**

דאס איז טאקע די נקודה פון א פאסטוך, אז ער האט רחמנות אויף יעדן אידן! עס טוט אים וויי דאס התרחקות פון יעדן אידן וואס ווערט מרוחק פון דעם אויבערשטן, ער לאזט זיך אראפ עד הסוף צו נעמען ממש יעדן אידן מיט די הענט און אים ארויסנעמען ממקום שהוא, אים משקה זיין מיט 'מים של תורה' און אים מקרב זיין צום אויבערשטן ווי עס דארף צו זיין^[לט].

לח. עיין מדרש רבה שמות פר' ב' פס' ב'.

לט. עיין ליקוטי מוהר"ן תניינא סי' ד': **'כי מרחמם ינהגם'** (ישעיה מ"ט) היינו מי שהוא רחמן, הוא יכול להיות מנהיג ... ורחמן כזה הוא רק משה רבינו, כי הוא היה מנהיג ישראל, והוא יהיה המנהיג לעתיד, כי "מה שהיה הוא שיהיה" וכו' (קהלת א). כי משה רבינו היה לו רחמנות באמת על ישראל, ומסר נפשו בשביל ישראל, והשליך נפשו מנגד, ולא היה חושש על עצמו כלל ... **כי עיקר הרחמנות הוא כשישראל עם קדוש נופלין ח"ו בעוונות רח"ל**, כי זהו הרחמנות הגדול מכל מיני רחמנות ... **כי מי שיודע קדושת ישראל מאין הם לקוחים, ויודע רוחניות ודקות של ישראל הוא יודע שישראל הם רחוקים לגמרי מעוון, ואין עוון שייך להם כלל כלל לא, לפי גודל קדושתם משרשם וגודל דקותם ורוחניותם ...** וזהו עיקר הרחמנות, לרחם על ישראל עם קדוש, להוציאם מהמשאוי הכבד של עוונות.

מזל טוב וגדליה יחד

לכבוד אנשי שלומינו החשובים,
העוסקים בתורה בעבודה ובגמילות חסדים

מוה"ר שמשון ווייס הי"ו

לרגל אירוסו בתו שתחי' למז"ט ובשעט"מ

עב"ג

הבה"ח יוחנן ני"ו בן מוה"ר משה ארי' הארטמאן הי"ו

ומוה"ר מנחם דוד לאנדא הי"ו

לרגל אירוסו בתו שתחי' למעז"ט ובשעט"מ

עב"ג

הבה"ח מנחם צבי בן מוה"ר ברוך הלל פאלקאוויטש הי"ו

מוה"ר אהרן הכהן שווארטין הי"ו

לרגל הולדת בתו למעז"ט

ויה"ר שמשמחות אלו יושפעו לנו ולכל ישראל כל השפעות טובות
ברוחניות ובגשמיות, אך טוב וחסד ירדפנו כל ימי חינו, בביאת
משיח צדקינו כב"א

חזק ואחוז עצמד

איך זאג דאס אייך נישט מתוך השערה, איך ווייס דאס בדוק ומנוסה; עס איז דא היינט יונגע בחורים מיט אינגעלייט וואס זיי וואלטן געקענט אפדינגען דעם אויבערשטן פופציג יאר אויף דער וועלט מיט תורה מיט תפילה מיט קרבת אלקים, און דער בעל דבר ווארפט זיי אריין אין אזא מין סארט יאוש און מיט אזעלכע סארטן פלענער ממש פון נ' שערי טומאה - ערגער ווי א בעל עבירה'ניק פון אכציג יאר וואס האלט צוויי טעג פאר דער הסתלקות! דאס איז פשוטו כמשמעו!

אויף דעם האט דער הייליגער רבי נתן אזויפיל מאמרים וואס עס איז נישטא קיין צייט און קיין כח צו מברר זיין ערשט אפילו א פרט פון א מאמר פון די חידושים פון די 'טל תחיה' ממש וואס רבי נתן גיט פאר אט די נפשות אז זיי זאלן אויך קענען ארויסגיין פון זייערע מיצרים און מקורב ווערן צום בורא עולם!

זיי זאלן אויך קענען זאגן די ווערטער: "אל תשמחי איבתי לי כי נפלתי קמתי כי אשב בחשך ה' אוד לי!" (מיכה ז, ח)

(שיחה 'אל תשמחי אויבתי לי' - נאמר בימא דהילולא של מוהרנ"ת
צוק"ל באחד השנים)